

Brejning Grusgrav ApS

Bækvej 2

6971 Spjald

Sendt elektronisk til CVR: 26921139

samt til e-mail: bg@spjaldentre.dk

Dato 26-06-2026

Sagsbehandler

Pernille Poulsen

raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +45 24786506

Sagsnr. 1-50-71-7-25

Side 1

Afgørelse om, at ansøgt råstofindvinding på matr.nr. 12æ og 36n Den sydvestlige Del, Brejning i Ringkøbing-Skjern Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering efter miljøvurderingsloven

Region Midtjylland har den 5. marts 2025 modtaget jeres ansøgning om en tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 12æ og 36n Den sydvestlige Del, Brejning i Ringkøbing-Skjern Kommune. Der ansøges om en tiårig tilladelse til indvinding af sand, grus og sten inden for et areal på 10,1 ha. Råstofindvindingsens geografiske udstrækning fremgår af oversigtskortet i Bilag A og betegnes "det ansøgte indvindingsareal".

Brejning Grusgrav ApS har en aktiv tilladelse til indvinding af råstoffer på ca. 7,2 ha vest for det ansøgte areal på matr.nr. 2f Den Sydvestlige Del, Brejning. De gældende tilladelser udløber hhv. den 22. februar 2027 og 29. september 2030.

Det ansøgte projekt omfatter et areal, hvoraf minestedets areal er på under 25 ha. Projektet er opført på miljøvurderingslovens¹ bilag 2, pkt. 2a og er dermed underlagt lovens bestemmelser om screening af projektets indvirkninger på miljøet.

1. Afgørelse

Region Midtjylland har foretaget en screening af det ansøgte projekt og vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven. Regionens vurderinger og begrundelser fremgår af nedenstående afsnit "Region Midtjyllands vurderinger og begrundelser".

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har

¹ [Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter \(VVM\) med senere ændringer.](#)

ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Grundlaget for afgørelsen er bygherrens oplysninger og allerede foreliggende viden om det pågældende projektområde samt almene erfaringer med råstofindvinding. I denne forbindelse er statslig, regional og kommunal planlægning for området og tilgængelige oplysninger fra relevante registre og geografiske informationssystemer inddraget, samt oplysninger fra berørte myndigheder og parter.

Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

2. Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til Region Midtjylland, som er myndighed for indvinding af råstoffer på landjorden.

Et oversigtskort er vedlagt i Bilag A. Bygherres ansøgning inklusiv de medfølgende bilag er vedlagt som Bilag B. Region Midtjyllands habitatvurdering og datagrundlag for denne er vedlagt i Bilag C, og Region Midtjyllands konfliktsøgning er vedlagt som Bilag D.

2.1 Projektbeskrivelse

Projektet omfatter indvinding af sand, grus og sten, både under og over grundvandsspejlet, oplag og udlevering af materialer samt efterbehandling af indvindingsområdet. Oparbejdning af materialer i råstofgraven vil ske ved tørsortering. Indvundne råstoffer vil så vidt muligt oplagres i bunker så tæt på indkørslen som muligt.

Der graves op til 70.000 m³ råstoffer pr. år, hvoraf 20.000 m³ indvindes under grundvandsspejlet. Anvendelsen af de indvundne råstoffer er angivet til vej- og anlægsmaterialer.

2.1.1 Råstofindvinding i nærområdet

En luftfotogennemgang fra området viser, at der har været indvinding af råstoffer i nærområdet mindst siden 1960'erne. Den seneste tilladelse til indvinding af råstoffer omfatter indvinding af 70.000 m³ sand, sten og grus. Denne indvindingsmængde søges ikke forøget, men indvindingen vil gradvis flyttes mod øst, hvor det nye projektareal ligger, i takt med at arealerne i gældende tilladelse

færdiggraves og efterbehandles. Disse gældende tilladelser udløber hhv. 22. februar 2022 og 29. september 2030.

Der søges om anvendelse af samme maskiner og materiel og på samme vilkår som i den gældende tilladelse. Den hidtidige adgangsvej med overkørsel til Brejningvej til råstofgraven vil fortsat blive benyttet. Det ansøgte indvindingsareal ses på oversigtskortet i Bilag A og Bilag B.3.

2.1.2 Terrænforhold og gravedybde

Terrænet omkring råstofgraven ligger mellem kote +65 og +69 m DVR90 og falder fra syd mod nord. Gravedybden inkl. indvinding under grundvandsspejlet forventes til kote +45 m DVR90, hvilket er maksimalt ca. 24 m under oprindeligt terræn. Det oplyses, at grundvandsspejlet er beliggende i omkring kote +57 til +60 (hhv. syd og nord). Ud fra koterne indvindes der til maksimalt 15 m under grundvandsspejlet. Gravedybden under indvinding kan variere til mindre gravedybder afhængig af forekomsten af råstoffer.

2.1.3 Graveplan

Råstofindvindingen i projektområdet påbegyndes med, at der graves over skel fra råstoffilladelsen på matr.nr. 2f Den sydvestlige Del, Brejning og ind på matr.nr. 12æ Den sydvestlige Del, Brejning. Herfra er projektet opdelt i to etaper. I etape 1 vil indvindingen graves fra vest mod øst. I en forlængelse heraf, vil der i etape 2 graves fra nord mod syd. Ligesom i den aktive råstofgrav, vil der til en start blive gravet til ca. 1 m over grundvandsspejlet på hele det ansøgte areal.

Efterfulgt af indvindingen over grundvandsspejlet, vil der blive indvundet under grundvandsspejlet. Denne indvinding vil starte fra matr.nr. 2f Den sydvestlige Del, Brejning og bevæge sig fra vest mod øst ind på matr.nr. 12æ og 36n Den sydvestlige Del, Brejning i etape 1, hvorefter indvindingen fortsætter i etape 2 under grundvandsspejlet fra nord mod syd. Generelt set vil råstofindvindingen under grundvandsspejlet holde sig mellem ca. 30-40 meter fra det ansøgte areals afgrænsning.

Sorteringsanlægget er mobilt og vil altid blive anvendt i bunden af graven og opstilles, så der forekommer mindst mulige gener. Yderligere placeres indvundne råstoffer så vidt muligt i depoter placeret så tæt på indkørsel til råstofgraven som muligt.

Muldjorden i projektområdet vil som udgangspunkt blive deponeret i ca. 3 meter høje og ca. 9 meter brede jordvolde, som skal fungere som støjvolde, langs den nordøstlige afgrænsning af

indvindingsarealet (anlægges 1:1,5). Støjvoldene etableres løbende, efterhånden som indvindingen bevæger sig fra matr.nr. 2f Den sydvestlige Del, Brejning og ind i det ansøgte areal.

Der holdes en graveafstand på minimum 5 meter i forhold til private eller offentlige vejskel og 3 meter i forhold til naboskel. Ligeledes vil der holdes en graveafstand på minimum 25 meter til grundmurede bygninger, gylletanke og lignende bygningsanlæg.

Herudover vil der, hvor der indvindes under grundvandsspejlet, holdes en graveafstand på minimum 50 meter til de beskyttede vådområder på matr.nr. 5ax og 5e Den Sydvestlige Del, Brejning.

2.1.4 Materiel

Indvinding af råstoffer både over og under grundvandsspejlet foregår med 1 stk. kabelgravemaskine og 1 stk. gummihjulslæsser. Råstofferne sorteres i 1 stk. tørsorteringsanlæg. De færdige råstoffer afhentes af lastbiler, som læsses med en gummihjulslæsser. Den ansøgte indvindingsmængde svarer til 14 lastbiler pr. arbejdsdag, som er samme mængde, som der kører til og fra den aktive råstofgrav.

Mandskabsfaciliteter placeres mod vest på matr.nr. 5e Den sydvestlige Del, Brejning i den aktive råstofgrav. Placering ses i Bilag B.3. Mandskabsfaciliteterne vil blive flyttet over på det ansøgte areal i takt med, at indvindingen påbegyndes på etape 2.

2.1.5 Vandforbrug og spildevandshåndtering

Projektet omfatter ikke indvinding af vand, men der vil anvendes vand til støvbekæmpelse på en størrelsesorden af ca. 500 m³ vand per år. Vandet til støvbekæmpelsen tages fra gravesøen.

2.1.6 Støj- og støvbekæmpelse

Støjgenerne mindskes ved at støj fra indvinding, udlevering og læsning afskærmes. Dette gøres ved, at der opføres to jordvolde, der skal fungere som støjvolde, hvoraf den ene er en forlængelse af et nuværende jordoplag på matr.nr. 2f Den sydvestlige Del, Brejning, beliggende efter indkørselsvejen til grusgraven, og som derefter følger Brejningvej mod vest. Denne støjvold øges til 3 meters højde fra kote +63 mDVR90 de første 110 meter, og øges de sidste 50 meter til en højde på 4 meter. Støjvolden bliver 160 meter lang, hvor den afsluttes i højde med en eksisterende bakke.

Den sekundære jordvold til afskærmning af støj (herefter støjvold) placeres langs den nordøstlige del af det ansøgte areal – etape 1. Støjvolden starter 80 meter inde ad Brejningvej og følger det ansøgte etape 1 mod syd. Denne støjvold skal have en

minimumshøjde på 3 meter fra kote +70 mDVR90 i den nordlige ende og falder til kote +67,5 mDVR90 i den sydlige ende, hvor den følger det eksisterende terræn. Denne støjvold bliver 30 meter lang. Se Bilag B.3 for placering af støjvolde og Bilag B.3 for støjredegørelse.

Støvgener mindskes ved, at adgangsvejen til projektområdet, materielstakke og interne køreveje mm. vandes efter behov i tørre perioder. Vandet til støvbekæmpelsen kommer fra et allerede-etableret vandingsberedskab, hvor der benyttes vand fra gravesøen til vandingsvogn.

De opgravede råstoffer under grundvandsspejlet vil desuden have en naturlig fugtighed, hvorved der forekommer væsentligt mindre støv.

2.1.7 Driftstid

Den ansøgte driftstid er:

- For indvinding og oparbejdning af materiale: mandag-fredag kl. 07.00-17.00
- For udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens områder: mandag-fredag kl. 06.00-17.00
- Driftstiderne ændres, således der ikke vil være aktivitet i råstofgraven på lørdage, som der er i dag
- Der søges ikke om drift på søndage og helligdage

2.1.8 Efterbehandlingsplan

Graveområdet efterbehandles til rekreativt naturområde med sø uden brug af gødning og sprøjtemidler. Skråningerne langs projektområdets afgrænsning mod nabomatriklerne vil have et anlæg på 1:2.

Muldjorden, som er oplagt i støjvolde, vil i videst muligt omfang blive solgt, således at arealet kan henligge som næringsfattig natur uden udlægning af muld.

Der vil blive etableret en bredzone omkring den efterbehandlede gravesø på minimum 10 m med en maksimal hældning på 1:5. Her vil der ikke blive beplantet eller udlagt muld. Der vil blive etableret en lavvandszone omkring søen med en bredde på ca. 3 meter, og i forlængelse heraf etableres en sikkerhedszone med en hældning på 1:5 ned til ca. 1,8 meters dybde. Fra den efterbehandlede sø vil der ikke blive etableret tilløb eller afløb.

Yderligere vil det blive muligt at gå rundt om søen på en etableret gangsti hele vejen rundt. Se også efterbehandlingsplanen i projektbeskrivelsen, vedlagt i Bilag B.2.

3. Kendetegn for råstofindvindingsprojekter

Miljøpåvirkninger som følge af indvinding af råstoffer på land er som regel forholdsvis lokale, men for nogle miljøemner er det relevant at vurdere en påvirkning også uden for det ansøgte areal:

- Støj og støv fra indvindingen vil uden forebyggende tiltag kunne påvirke de nære omgivelser op til en afstand af maksimalt 300 - 500 m fra selve graveområdet.
- Tung trafik til og fra indvindingsarealet, såfremt trafikken øges betydeligt på i øvrigt let trafikerede lokale veje. Den relevante afstand afhænger af vejnettet i området.
- Indvinding af grundvand til grusvask og sænkning af grundvandet som følge af indvinding under grundvandsspejlet kan medføre en påvirkning af grundvandspotentialet. Påvirkningen vil som regel være kortvarig og ikke være sporbar længere væk end 300 meter fra indvindingen.
- For drikkevandsboringer er der en hygiejnezone på 150 m til almen drikkevandsforsyning og 75 m til privat drikkevandsforsyning.
- Terrænændringer som følge af råstofindvinding kan medføre ændring af afstrømning af overfladevand til nærliggende søer, vandløb og vådområder, den relevante afstand afhænger af terrænforholdene og vurderes for den enkelte ansøgning.
- I forhold til beskyttede arter kan indvinding af råstoffer medføre en barriereeffekt samt påvirke den økologiske funktionalitet for arterne. Den relevante afstand for nærmere vurdering afhænger af forekomsten af arter og varierer for de enkelte arter.
- For lufthavne/flyvepladser skal der indhentes en udtalelse fra Statens Luftfartsvæsen, såfremt der ansøges om råstofindvinding under grundvandsspejlet inden for en afstand af 13 km fra offentlige flyvepladser eller militære flyvestationer.

4. Region Midtjyllands vurderinger og begrundelser

Region Midtjylland har på baggrund af ansøgningsmaterialet samt regionens egen konfliktsøgning vurderet, at projektet ikke kan forventes at få en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering efter miljøvurderingsloven. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

4.1 Overfladevand, grundvand og drikkevand Vandområdeplanerne

Projektområdet ligger inden for et område med tre regionale grundvandsforekomster, DK108_dkmj_1000ks, DK108_dkmj_1105_ks og DK108_dkmj_1_ks, og to dybe grundvandsforekomster, DK108_dkmj_1012_ps og DK108_dkmj_829_ps. De to dybe grundvandsforekomster og den ene

regionale grundvandsforekomst (DK108_dkmj_1_ks) har en god kvantitativ tilstand og en god kemisk tilstand, mens de to øvre regionale grundvandsforekomster har en god kvantitativ tilstand og en ringe kemisk tilstand. Alle fem grundvandsforekomster er målsat til god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Der er hertil ikke registreret målsatte terrænnære grundvandsforekomster i projektområdet. Ifølge Miljøstyrelsens høring af genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027 er tilstanden og målsætningen for grundvandsforekomsterne videreført.

I forbindelse med råstofindvindingen vil nedbør fortsat kunne nedsive uhindret, og der indvindes ikke grundvand, som bortledes fra det aktive indvindingsareal. Vand, der indvindes til støvbekæmpelse, nedsiver igen indenfor indvindingsområdet. Der vil derfor kun være vandtab i form af fordampning i forbindelse med gravesøen. Fordampning fra en gravesø har et ubetydeligt omfang i forhold til den mængde grundvand, der dannes til grundvandsforekomsten, og vurderes ikke at påvirke vandmængden eller strømnings- eller gradientforholdene i en grad, der kan forringe den kvantitative tilstand af grundvandsforekomsterne eller hindre mållopfyldelse. Da strømnings- og gradientforholdene ikke påvirkes, er der heller ikke risiko for, at råstofindvinding medfører saltvandsindtrængning eller indtrængning af andre stoffer, som kan forringe den kvantitative tilstand.

Ved råstofindvinding under grundvandsspejl i et kemisk reduceret miljø kan der ske iltning af de opgravede sedimenter og dermed pyritoxidation. Pyritoxidation vil danne sulfat og evt. frigive arsen og nikkel. Ved det ansøgte indvindingsareal vurderes sedimenterne ud fra farvebeskrivelse i en boring sydøst for det ansøgte areal at være oxiderede til minimum ca. 44 m u.t. Det ses ligeledes i en boring indenfor arealet, at sedimenterne er oxiderede til minimum 12 m u.t. Dermed er råstofforekomsten allerede oxideret, og risikoen for pyritoxidation er derfor lille og vurderes derfor ikke at påvirke målsatte grundvandsforekomsters kemiske tilstand i et omfang, som kan medføre en forringelse af denne eller hindre fremtidig mållopfyldelse. Dette gælder også for de to regionale grundvandsforekomster, hvor den kemiske tilstand er ringe på grund af nikkel.

Ved efterbehandling til natur med sø hvor der ikke vil blive brugt pesticider eller gødningsstoffer, vurderes råstofindvindingen indenfor det ansøgte areal ikke at medføre fare for at forringe tilstanden/mållopfyldelsen om god kemisk tilstand i de fem grundvandsforekomster. Ændringen fra konventionel til ekstensiv drift, forventes at ville have en positiv effekt på grundvandsforekomsternes kemiske tilstand i forhold til nedsivning af nitrat og pesticider.

Samlet set vurderes råstofindvindingen ikke at forringe tilstanden for de målsatte grundvandsforekomster eller at hindre målopfyldelse.

Nærmeste målsatte overfladevandforekomster er et tilløb til Kildsig-Røjkum Bæk ca. 750 m vest for projektområdet, Fibo Sø ca. 7,3 km sydøst for projektområdet og Ringkøbing Fjord ca. 13,1 km sydvest for projektområdet. Ovenstående er alle målsat til god økologisk og kemisk tilstand. Tilløbet til Kildsig-Røjkum Bæk har aktuelt dårlig økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Fibo Sø har aktuelt høj økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Ringkøbing Fjord har aktuelt ringe økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand. Der genereres ikke nogen former for vand, der kan afstrømme til søer, vandløb eller andre sårbare naturtyper.

Påvirkningen af målsatte overfladevandområder vil typisk kunne ske ved direkte påvirkning, f.eks. bortgravning eller udledning af vand, eller indirekte, f.eks. ved vandspejlspåvirkning som følge af grundvandssænkning. Ved det ansøgte projekt vurderes der ikke at ville ske nogen påvirkning af de målsatte overfladevandområder. Dette skyldes bl.a. arealets udformning og afstanden til de målsatte overfladevandområder, at der ikke vil ske nogen udledning af vand fra indvindingsarealet, samt at det ansøgte areal ikke er placeret indenfor det topografiske opland til de målsatte overfladevandområder, hvormed en topografisk ændring af landskabet indenfor indvindingsarealet ikke vil have en betydning for vandtilførslen til de målsatte overfladevandområder. Samtidig vil råstofindvinding under grundvandsspejlet kun påvirke nogle få meter fra gravesøen (som vil indstille sig selv på de tidspunkter af dagen/ugen, hvor der ikke sker aktiv indvinding), hvormed der ikke vil ske nogen betydelig grundvandssænkning i forbindelse med projektet, som kan påvirke de målsatte overfladevandsforekomster.

Samlet vurderes der dermed ikke at ville ske nogen påvirkning af de målsatte overfladevandområder. Tilstanden af disse vil dermed ikke forringes og målopfyldelse vil ikke hindres som følge af projektet. På baggrund af de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at råstofindvindingsprojektet ikke vil forringe tilstanden af de målsatte grundvandsforekomster, vandløb, søer eller kystvande eller hindre deres målopfyldelse, jf. indsatsbekendtgørelsens § 83. Tilsvarende gør sig også gældende for øvrige mere fjerntliggende målsatte vandområder.

4.1.1 Grundvand og drikkevand

Projektområdet ligger inden for et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og delvis inden for et nitratfølsomt indvindings- og indsatsområde. Projektet ligger uden for boringsnære beskyttelsesområder samt uden for indvindingsoplande til almene

vandværker. Der er ikke almene drikkevandsboringer inden for en afstand af 300 m fra projektområdet. Den nærmeste private drikkevandsboring (DGU nr. 83.1562) ligger i en afstand af ca. 312 m mod sydvest.

Nærmeste vandforsyningsboring til alment vandværk er DGU nr. 83.1868, der ligger i en afstand af ca. 3,8 km syd for det ansøgte areal. Boringen er den ene af tre indvindingsboringer, der tilhører Finderup-Hanning Vandværk.

Den ansøgte indbefatter råstofindvinding både over og under grundvandspejlet inden for det ansøgte indvindingsareal. Der indvindes ikke vand til grusvask/vådsortering men udelukkende til støvbekæmpelse efter behov (ca. 500 m³ vand per år). Efterbehandlingsplanen involverer efterbehandling til et rekreativt naturområde med sø, hvilket ikke påvirker drikkevandsinteresserne.

Som det er detaljeret beskrevet i Miljøstyrelsen Miljøprojekt nr. 526 "Følgevirksomheder af råstofgravning under grundvandspejlet" fra 2000², medfører vådgravning ved tragteffekt, som udgangspunkt, alene indledningsvis en grundvandssænkning, som hurtigt mindskes over tid i takt med, at den resulterende grundvandssø modvirker grundvandssænkninger ved sin buffereffekt. Endvidere vil der være ophold i graveprocessen både om natten og i weekender, hvor grundvandspejlet i vid udstrækning vil reetableres ved tilstrømmende grundvand.

Region Midtjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig påvirkning af grundvandsstanden eller drikkevandsinteresserne i området.

Det årlige forbrug af dieselolie og hydraulikolie er angivet til hhv. 45.000 L og 100 L. Påfyldning af maskiner sker fra to godkendte brændstoftanke, herunder 1 stk. mobilt anlæg (200 L) og 1 stk. stationært anlæg (1500 L) placeret i container. Der holdes dagligt tilsyn i råstofgraven og eventuelle spild vil kunne oprenses umiddelbart, før nedsvivning til grundvandet. Der opbevares i øvrigt ikke olie- eller kemikalier inden for indvindingsarealet.

Ved efterbehandling til natur med sø hvor der ikke vil ske anvendelse af pesticider eller gødningsstoffer, vurderes råstofindvinding indenfor indvindingsarealet ikke at medføre risiko for forurening af grundvandet som følge af fjernelse af jordlag over grundvandspejlet.

² Miljøstyrelsen, 2000: Miljøprojekt nr. 526 "Følgevirksomheder af råstofgravning under grundvandspejlet".

På baggrund af de ovenstående grundlag vurderes råstofindvindingen ikke at påvirke området grundvand eller drikkevand, og råstofindvindingen vurderes ikke at medføre risiko for en væsentlig forurening af grundvand eller drikkevand. Ligeledes vurderes råstofindvinding ikke at ville påvirke de nærmeste vandforsyningsboringer eller mere fjerntliggende boringer.

4.1.2 Overfladevand

Der er ingen vådområder beskyttet efter naturbeskyttelsesloven §3 indenfor det ansøgte indvindingsareal. De nærmeste beskyttede vådområder er en sø og en mose, som dog begge ligger i en afstand af ca. 50 m vest for det ansøgte indvindingsareal.

Indvindingen under grundvandsspejlet vil starte op fra den nordlige del fra vest mod øst (etape 1) og efterfølgende fortsætte fra nord mod syd (etape 2). Råstofindvindingen under grundvandsspejlet vil være minimum 50 m fra de beskyttede vådområder. Den indledningsvise grundvandssænkning vil modvirkes af den resulterende grundvandssø, og da der allerede er en etableret gravesø, og denne sø skal udvides med det nye projekt, vil der ikke forekomme nogen grundvandssænkning i forbindelse med råstofindvindingsprojektet, som vil kunne påvirke de nærliggende vådområder. Der vil yderligere også være ophold i graveprocessen i weekender og om natten, hvor grundvandsspejlet vil reetableres ved tilstrømmende grundvand.

Region Midtjylland vurderer dermed, at påvirkningen af grundvandsspejlet som følge af den ansøgte indvinding af råstoffer og grundvand har et begrænset omfang, at det ikke vil medføre en ændret hydrologi i de nærliggende søer og vådområder.

Råstofindvindingen og den dertilhørende efterbehandling vil medføre en lokal men betydelig sænkning af landskabet. Den nuværende overfladeafstrømning er mod vest hvor de beskyttede søer ligger. Overfladevand vil ved råstofindvindingen kunne strømme fra periferien af de skrånende arealer mod de resulterende søer, men vil primært nedsive til grundvandet gennem den sandede jord i området. Indvindingen og de deraf følgende terrænændringer vurderes derfor ikke at medføre ændringer i afstrømningen af overfladevand i området, herunder afstrømningen af overfladevand af betydning for de nærliggende beskyttede naturtyper.

Idet projektet ikke medfører udledninger til, eller øvrige fysiske ændringer af, nærliggende beskyttede vådområder, vurderer Region Midtjylland, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke tilstanden i hverken de nærliggende eller øvrige vådområder.

4.2 Beskyttet natur

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 64 – Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede, der ligger i en afstand af ca. 9,6 km nordvest for det ansøgte indvindingsareal. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. H57 og H225.

På baggrund af projektets karakter uden væsentlige emissioner eller øvrige udledninger til omgivelserne sammenholdt med den faktiske afstand til Natura 2000-området fra det ansøgte indvindingsareal, vurderes det, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag væsentligt. Se Region Midtjyllands vurdering efter habitatbekendtgørelsen (Natura 2000 og bilag IV-arter), vedlagt i Bilag C. Der skal således ikke foretages en konsekvensvurdering jf. habitatbekendtgørelsen³.

Det ansøgte indvindingsareal indeholder ikke naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Afstanden til nærmeste naturområde omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er et overdrev ca. 30 m vest for det ansøgte areal, samt en mose beliggende ca. 50 m vest for det ansøgte areal. Derudover ligger der også tre mindre søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende ca. hhv. 50, 110 og 150 m vest for det ansøgte areal.

Påvirkningen af de beskyttede naturtyper vil typisk kunne ske ved direkte påvirkning, f.eks. ved bortgravning eller udledning af vand direkte til naturområder, eller indirekte, f.eks. ved vandspejlspåvirkning som følge af grundvandssænkning eller ved påvirkning af støv og emissioner. På grund af områdets udformning og afstanden til de beskyttede naturtyper, graveplanen for området, samt at der ikke vil ske nogen bortgravning eller udledning af spildevand/overfladevand eller støv fra indvindingsarealet, vurderes det, at der ikke vil ske nogen påvirkning, hverken direkte eller indirekte, af de beskyttede naturtyper.

Projektet vurderes pga. sin lille geografiske udstrækning og nuværende arealanvendelse som dyrket mark ikke at forhindre passage for fauna til omkringliggende naturområder. Vurderinger gælder for øvrige § 3 naturområder i projektets omgivelser, som er placeret længere fra anlæggene end nærmeste beskyttede naturtyper.

Samlet vurderes projektet således ikke at medføre tilstandsændringer i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

³ [Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.](#)

Projektet vil ikke være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker, idet der ikke er faktiske planer herom inden for eller i nær afstand til projektområdet.

4.3 Beskyttede arter

Der er ikke registreringer af forekomst af beskyttede arter efter habitatdirektivets bilag IV indenfor det ansøgte indvindingsareal.

Projektet indebærer ikke ændring af jord- og stendiger, fældning af gamle træer, nedrivning af ældre bygninger, ændringer af vådområder eller andre lokaliteter, som vil kunne fungere som yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter. Dog vil enkelte træer i læhegnene mellem matr.nr. 22, 36m og 12æ Den sydvestlige Del, Brejning skulle fældes. Disse træer i læhegnene består alle af retstammede, tyndgrene og raske nåletræer uden skade og hulheder, og vurderes således som uegnede som yngle- eller rastetræer.

Da projektet ikke medfører væsentlige påvirkninger udenfor det ansøgte areal, vurderer Region Midtjylland, at yngle- og rasteområder for bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af projektet.

Det er Region Midtjyllands vurdering, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på konkrete bilag IV arter jf. habitatbekendtgørelsen. Det skyldes, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vurderes at kunne påvirke disse væsentligt, se endvidere Region Midtjyllands vurdering efter habitatbekendtgørelsen – Natura 2000 og bilag IV-arter, vedlagt i Bilag C.

Region Midtjylland har ikke kendskab til, og forventer ikke, at det ansøgte areal udgør vigtige habitater for danske rødlistearter eller andre fredede arter.

Ca. 180 m vest for det ansøgte areal, mellem det nuværende grusgravsområde og det ansøgte areal, er der observeret stor hornugle, som er opført på den danske rødliste.

Ca. 200 m vest for det ansøgte areal, i den aktive grusgrav, er der observeret digesvale.

Stor hornugle foretrækker at yngle på skrænter i grusgrave nær skov med reden placeret på jorden, eller i gamle rovfuglereder i skove. Arten er også observeret i bygninger nær og i byer. Området hvor arten er observeret vil ikke blive påvirket i forbindelse med råstofindvindingen, og der vil heller ikke blive fældet større træer

eller fjernet store sten i forlængelse af råstofprojektet, hvor arten kan have levested.

Digesvale foretrækker at yngle i kolonier i kystkliner, stejle åbrinker og i ler- og grusgrave, hvor de udgraver deres redehuller. Om vinteren tilbringer digesvalen sig syd for Sahara i Afrika. Projektet vurderes ikke at kunne påvirke arternes bevaringsstatus.

4.4 Bygge- og beskyttelseslinjer, kulturarv og fredninger

Det ansøgte areal er ikke omfattet af bygge- eller beskyttelseslinjer, som hindrer det ansøgte råstofvindingsprojekt med den dertilhørende efterbehandling til rekreativt naturområde med sø.

Indenfor det ansøgte areal er der ikke registrerede fredede eller ikke fredede fortidsminder, og arealet indeholder ikke fortidsmindebeskyttelseszoner til gravhøje eller beskyttede sten- og jorddiger. Ca. 170 m nord for det ansøgte areal findes et fredet fortidsminde i form af anlægstypen langhøj. Dette fortidsminde afkaster en beskyttelseslinje på 100 m, som dermed ligger ca. 70 m fra det ansøgte areal.

Det ansøgte areal ligger ikke indenfor udpegning af kulturarvsarealer eller indenfor udpegninger af kulturhistoriske bevaringsværdier eller værdifulde kulturmiljøer.

Det ansøgte areal rummer ikke arealer med fredskov.

4.5 Arealer, landskab og oversvømmelsesrisici

Det ansøgte indvindingsareal ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune. Arealet ligger inden for det regionale, udlagte råstofgraveområde Brejning, jf. Råstofplan 2020.

Arealet ligger i det åbne land med spredt bebyggelse. Der ligger tre ejendomme med beboelse inden for 300 m fra det ansøgte areal. Disse ligger hhv. ca. 90 m øst, 180 nordvest og 290 m sydøst for det ansøgte areal. Herudover ligger Brejning asfaltfabrik, der ejes af NCC, ca. 30 m øst for det ansøgte areal.

I Ringkøbing-Skjern Kommuneplan 2025-2037 er arealet omfattet af følgende udpegninger

- Skovrejsning uønsket
- Støjbelastede områder omkring virksomheder med særlige beliggenhedskrav

Hele det ansøgte areal er udpeget med skovrejsning uønsket. Områder udpeget med skovrejsning uønsket betyder, at der i disse områder som udgangspunkt ikke kan plantes skov. Eksisterende, lovligt anlagte skove og fredskovspligtige arealer er dog undtaget fra denne udpegning. Råstofindvindingsprojektet med den dertilhørende efterbehandling til natur med sø er i tråd med den kommunale udpegning.

Hele det ansøgte areal er udpeget som støjbelastet område omkring virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Denne udpegning er baseret på den nuværende grusgrav og den nærliggende asfaltfabrik. Inden for disse områder må der ikke udlægges arealer til støjfølsom anvendelse eller ske ændring af eksisterende anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse ikke påvirkes af støj og andre miljøgener, eller der alternativt, gennem afskærmningsforanstaltninger og/eller isolering af bebyggelse, kan sikres mod støj- og andre miljøgener.

Det ansøgte vurderes på grund af sin karakter ikke at være i modstrid med de gældende udpegninger.

Region Midtjylland er ikke bekendt med nye vurderinger af de geologiske interesser i området og vurderer, at den fortsatte indvinding af råstoffer ikke er i strid med de geologiske interesser.

Region Midtjylland har ikke kendskab til yderligere, historiske, kulturelle eller arkæologiske landskabstræk inden for indvindingsarealet, som kan blive væsentligt påvirket af projektet.

Den ansøgte råstofindvinding vil ikke medføre særlige risici for oversvømmelse.

4.6 Støv, støj og vibrationer, lys, luft, lugt og trafik

Med de påtænkte tiltag til at dæmpe støvgener ved vanding i tørre perioder vurderes projektet ikke at medføre væsentlige støvgener for omgivelserne.

Med den ansøgte indvinding og oparbejdning af materialer i bunden af råstofgraven vurderes støjbidraget og udbredelsen af vibrationer fra det ansøgte projekt at kunne overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for råstofindvinding i det åbne land: Områdetype 3 – Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse jf. Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder.

Kørsel med tunge maskiner og anvendelse af sorteringsanlæg mv. kan lokalt forårsage vibrationer. Der er dog tale om en meget lokal påvirkning. Baseret på tidligere undersøgelser vurderer regionen, at

bygningsanlæg, der er placeret mindst 20 meter væk fra maskiner i projektområdet normalt ikke udsættes for bygningskadelige vibrationer. Ansøger oplyser, at der holdes en minimumafstand på 25 meter fra nærmeste bygninger.

Ansøger oplyser, at projektet ikke har behov for belysning, som vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne. Ansøger oplyser ikke om lys på maskiner i mørke perioder. Jf. kapitel 2.1.7 er driftstider mandag til fredag kl. 07.00-17.00, hvorfor muligt lys fra maskiner kun vil foregå i et begrænset tidsrum.

Regionen vurderer samlet, at vibrationer fra maskiner i projektområdet ikke vil medføre vibrationsskader eller -gener inden- eller udenfor projektområdet.

Projektet vurderes ikke at medføre væsentlige lugt- eller lysgener for omkringboende, da projektet ikke genererer lys af betydelig karakter eller lugt.

På baggrund af projektets karakter vurderes projektet ikke at medføre væsentlig påvirkning af luftkvaliteten.

I forbindelse med den ansøgte indvinding af råstoffer vil der være tung trafik til og fra råstofgraven. Trafikken vil gennemsnitligt udgøre 14 lastbilstransporter pr. arbejdsdag. Trafikken til og fra råstofgraven ledes via eksisterende adgangsvej gennem den aktive råstofgrav med overkørsel til Brejningvej. Trafikken vil ikke øges i forhold til de hidtidige råstofaktiviteter.

På baggrund af ovenstående vurderes projektet ikke at være til væsentlig gene for befolkningen i området, da det ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj, lys, lugt eller trafik.

4.7 Ressourcer og affald inklusiv spildevand

Projektet forbruger ikke ressourcer ud over brændstof til drift af maskinerne. Forbruget af brændstof er af ansøger oplyst til ca. 45.000 L pr. år. Forbruget af hydraulikolie er af ansøger oplyst til ca. 100 L pr. år.

Projektet genererer ikke større mængder affald. Affald bortskaffes efter de gældende kommunale affaldsregulativer.

Der genereres ikke spildevand i forbindelse med det ansøgte projekt.

Region Midtjylland forudsætter at bygherre håndterer affald efter gældende regler, og at materialebehovet er afpasset så der kun bruges de nødvendige materialer, både med baggrund i økonomiske

samt miljømæssige hensyn. På denne baggrund vurderer regionen at der ikke er nogen væsentlig negativ påvirkning på miljøet som følge af affaldsgenereringen, samt materialeforbruget.

4.8 Kumulative påvirkninger

Det ansøgte indvindingsprojekt er en fortsættelse af den igangværende råstofindvinding på arealet. På nabomatriklen vest for det ansøgte areal har ansøger en anden tilladelse til råstofindvinding på matr. 2f Den Sydvestlige Del Brejning. Der er på nuværende tidspunkt samdrift mellem de to råstoftilladelser, og ifølge ansøgningsmaterialet vil arealerne fortsat drives i samdrift.

På den modsatte side af Brejningvej, ca. 30 m mod øst for den sydlige del af det ansøgte areal, ligger der et asfaltanlæg, der ejes af NCC. Sammen med asfaltfabrikken kan følgende mulige kumulative forhold forekomme: støv, støj og trafik.

Det er de samme maskiner, som er søgt til anvendelse i dette projekt, som bliver anvendt i den aktive råstofgravning på nabomatriklen. Der vil dermed ikke ske ændringer i antallet af maskiner, hvorfor der ikke vil være nogle potentielle kumulative påvirkninger i form af støv og støj fra maskiner.

Trafikken til og fra den samlede råstofgrav (både det ansøgte og indvindingen på matr. 2f Den Sydvestlige Del, Brejning) beskrives at udgøre 14 lastbiltransporter pr. arbejdsdag, og der sker altså ikke en ændring af trafikmængden fra den allerede-eksisterende råstofgrav. Lastbiltrafikken vil foregå i hverdage fra mandag til fredag. Trafikken til og fra råstofgraven vil foregå via den eksisterende adgangsvej nord for området med udkørsel igennem eksisterende grusgrav og til Rudmosevej med videre overkørsel til Brejningvej.

Det er Region Midtjyllands vurdering, at der ikke er risiko for kumulative effekter, der sammen med det ansøgte kan medføre en øget samlet påvirkning af miljøet. Der er lagt vægt på, at den ansøgte indvinding af råstoffer har et meget begrænset omfang, som ikke vil øge trafik, støj- eller støvgener i området.

4.9 Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, da påvirkningerne er af lokal karakter, og projektet ligger mere end 100 km fra den danske grænse.

5. Samlet vurdering

Det ansøgte projekt medfører udelukkende velkendte miljøpåvirkninger, som er almindelige for denne type projekter, og som kan forudses og beskrives.

Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områder, udpegningsgrundlag herfor eller fredede-, rødlistede- og/eller bilag IV-arter negativt. Der vurderes ikke at ske tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af realisering af projektet. Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke generer væsentlige emissioner eller udledninger af stoffer til luften eller andre recipienter.

Det er derfor Region Midtjyllands vurdering, at det ansøgte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering efter Miljøvurderingsloven.

6. Høring

Ansøgningsmaterialet og udkastet til screeningsafgørelsen har været i høring i perioden 10.april 2026- 8. maj 2026.

Myndigheder:

- Ringkøbing-Skjern Kommune – ivan.thesbjerg@rksk.dk, susanne.plesner@rksk.dk & michael.vejrup@rksk.dk
- Arkvest - Arkæologi Vestjylland - -post@arkvest.dk
- Vejdirektoratet – vd@vd.dk

Forsyninger:

- JYSK ENERGI FIBERNET A/S
- TDC NET A/S
- Sinal A/S
- SPJALD FJERNVARME- OG VANDVÆRK
- RINGKØBING-SKJERN VAND A/S
- Evida Service A/S
- Klimadatastyrelsen
- Norlys Mobil A/S
- GLOBALCONNECT A/S
- RINGKØBING-SKJERN ERHVERV A/S
- RINGKØBING-SKJERN SPILDEVAND A/S

Foreninger:

- Friluftsrådet - fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN Ringkøbing-Skjern – dnringskoebing-skjern@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF Ringkøbing-Skjern – ringkoebing-skjern@dog.dk

Ejere og beboere af følgende matrikler og beboelsejendomme:

- Brejningvej 21
- Brejningvej 23
- Brejningvej 25
- Brejningvej 42
- Rudmosevej 1

- Rudmosevej 2
- Nabomatrikel 2f, 5ax, 5au, 5e,2b,12n, 36m Den sydvestlige del, Brejning

6.1 Høringssvar

I høringsperioden har Region Midtjylland modtaget høringssvar fra følgende:

- Ringkøbing-Skjern Kommune
- Vejdirektoratet
- Norlys mobil
- RAH Service A/S
- Evida Service A/S

Side 18

Høringssvarene er blevet gennemgået og vurderet og er vedlagt i bilag E. Regionens bemærkninger til høringssvarene kan ses nedenfor.

Region Midtjyllands bemærkninger til høringssvarene

Regionen har noteret kommunens præcisering vedr. dgu.nr som er blevet tilrettet. Regionen bemærker vedrørende tilladelse efter anden lovgivning, at kommunen skal træffe afgørelse efter vandforsyningslovens §26. Denne skal foreligge før regionens afgørelse efter råstofloven bliver offentliggjort.

Regionen bemærker at der ansøges om at grave under grundvandspejlet ca. 30-40 meter fra ansøgte areals afgrænsning. Ansøgningens afgrænsning ligger allerede 20 meter fra Brejningvej og 10 meter fra Rudmosevej.

Regionen har noteret Vejdirektoratets bemærkninger vedrørende vejbyggelinje, adgangsforhold og støvgener, som indarbejdes i udkast til råstoftilladelsen.

Regionen har noteret, at RAH oplyser, at der alene er kabler i kanten af matriklen. Regionen har noteret Evidas bemærkninger om den eksisterende gasledning der ligger i kanten af matrikel 36n. Da gasrørledningen er placeret indenfor vejbyggelinjen vil projektet ikke påvirke gasledningen.

7. Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort 26. juni 2026 Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

8. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Region Midtjylland, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. [Se betingelserne for at blive fritaget her.](#)

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

8.1 Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

8.2 Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

8.3 Domstolsprøvelse

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelse efter miljøvurderingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf.

miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra offentliggørelsen.

Venlig hilsen

Bilag

- A. Oversigtskort
- B. Ansøgningsmateriale
 - 1. Ansøgning RIT 04.03.2025 med ansøgning om screeningsafgørelse
 - 2. Projektbeskrivelse med efterbehandlingsplan
 - 3. Støjredegørelse
- C. Habitatvurdering om Natura 2000-områder og bilag IV-arter
- D. Konfliktsøgningskema
- E. Høringssvar

Orientering

- Ringkøbing-Skjern Kommune – ivan.thesbjerg@rksk.dk, susanne.plesner@rksk.dk & michael.vejrup@rksk.dk
- Arkvest - Arkæologi Vestjylland - -post@arkvest.dk
- Vejdirektoratet – vd@vd.dk
- Friluftsrådet - fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN Ringkøbing-Skjern – dnringkoebing-skjern@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF Ringkøbing-Skjern – ringkoebing-skjern@dog.dk
- Evida Service A/S
- RAH Service A/S
- Brejningvej 21
- Brejningvej 23
- Brejningvej 25
- Brejningvej 42
- Rudmosevej 1
- Rudmosevej 2
- Nabomatrikel 2f, 5ax, 5au, 5e,2b,12n, 36m Den sydvestlige del, Brejning

Webtilgængelighed

Hvis du har problemer med at læse afgørelsen eller vedhæftede bilag, kan du anmode om, at regionen gør dem webtilgængelige. Derved vil de kunne tydes og læses op af de gængse værktøjer til dette formål. Kontakt regionen på raastoffer@ru.rm.dk.

Behandling af personoplysninger

Region Midtjylland behandler personoplysninger. Du kan læse mere om regionens behandling af personoplysninger og rettighederne i den forbindelse på ru.rm.dk/om-os/dine-data.

Offentliggørelse på Region Midtjyllands hjemmeside

Dokumenter, der er omfattet af reglerne om aktindsigt og dermed ikke beskyttede, bliver som hovedregel offentliggjort på regionens hjemmeside, hvorfra de kan fremsøges, læses og hentes.